

Pedmet: Pripomienkovanie NP „Dielňa v centre pozornosti“

Stretnutie dňa: Výkonný výbor občianskeho združenia, elektronicky, 1.a 2.októbra 2018

Súvisiace dôvody zverejnenia pripomienok:

Novela školského zákona k transformácii poradenských centier

Súvislosť úspešnosti transformácie poradenských so schválením NP

Úspešnosť implementácie pripravovanej legislatívy viažucej sa k **transformácii poradenského systému súvisí aj so schválením predstaveného aktuálneho znenia NP „Dielňa v centre pozornosti“.**

Z predbežne zverejnených zámerov legislatívnej úpravy, ktoré sme pripomienkovali i v rámci PI_2018/198 máme obavy z jej negatívnych dopadov na významnú skupinu prijímateľov súčasného SPaP, teda **detí so zdravotným znevýhodnením alebo rizikom vývoja a ich rodín, vrátane detí od nula rokov a taktiež neštátnych poradenských centier.** Preto potreby rodín detí so ZZ budú komunikované v pripomienkovani tohto NP v rovnakom kontexte.

Skôr ako však uvedieme pripomienky k NP, chceme oceniť vysoké nasadenie a prácu pri prepracovaní pôvodne predstaveného návrhu NP, z apríla tohto roka.

Ako laický rodičovský aktivisti oceňujeme hlavne jasnejšie definovanie cieľov, rozpracovanie zdôvodnení, detailnejšie popisanie očakávaných výstupov, tak že sú zrozumiteľné i skupine neodborníkov, teda nám zástupcom cieľovej skupiny, ktorá má tak šancu lepšie porozumieť zámerom tých, ktorí politiky/projekty tvoria.

Oceňujeme taktiež, že si predkladatelia NP uvedomili potrebu konkrétnejšieho zapracovania spolupráce s rodičmi a rodinami, v súlade s odporúčaniami zástupcov Európskej Komisie. Čiastočné rozpoznanie tejto dôležitosti je viditeľné v textácií projektu, menej už však cez konkrétnu výstupy projektu.

Vnímame, že NP reflekтуje požiadavky na poradenstvo pre raný vek, tým, že si zadalo v očakávaných prínosoch k plneniu strategických dokumentov-programového vyhlásenia vlády SR pre oblast regionálneho školstva v oblasti:

- Identifikácie procesu raného poradenstva v rezorte školstva

Čo sa do NP pretavilo žiaľ len cez vzdelávanie OZ v oblasti raného poradenstva pre rodičov detí so špecifickými potrebami uvádzané v IA 1 a v IA 3 cez „overovanie“ práce s rodinou „handicapovaného dieťaťa“ a multidisciplinárny prístup v ranom poradenstve. V NP sme viac konkretizácie napĺňania tohto zámeru nenašli. Respektíve sa pýtame, ak v očakávaných výstupoch NP bude zadefinovať filozofie a dizajnu inovovaného systému PaP v nadväznosti na legislatívnu k transformácií, kde kľúčovým má byť multidisciplinárny princíp, ako bude v tejto filozofii a dizajne reflektovaný raný vek komplexná starostlivosť podľa individuálnych potrieb dieťaťa a jeho rodiny v jeho jednotlivých vývojových fázach? Ďalšie pripomienky:

1. Očakávaný stav- výsledky na úrovni projektu// druhá odrážka:

- Ak chceme aby bolo dieťa v centre pozornosti, je potrebné, zadefinovať fungovanie systému PaP so službami od **0 do 25 rokov**, exaktne i tu, v tomto projekte.

2. Očakávaný stav- výsledky na úrovni projektu// // piata odrážka:

- Túto projektovo významnú oblasť sme detailnejšie nenašli nikde rozpracovanú, teda ani v očakávanej IA2. Preto sa s obavou pýtame, akými diagnostickými nástrojmi a ako metodologicky budú vedení odborníci pre prácu s deťmi s ťažkým zdravotným

postihnutím. (najmä všetky zmyslové postihnutia a viacnásobné postihnutia, s ktorými nedokážu poradenské centrá efektívne pracovať ani v súčasnosti)

3. Očakávaný stav- výsledky na úrovni projektu// šiesta odrážka:

- Chýba nám doplnenie očakávaného výstupu spolupráce s rodičmi. Navrhujeme, aby v šiestej odrážke bol očakávaný stav doplnený aj o **výstupy pre rodičov**. (napr. také programy pre rodičov, aby bola zabezpečená aj dlhodobá udržateľnosť aktívneho rodičovstva, navrhovaného v IA1 cez vzdelávanie „rodičovských multiplikátorov“ a jeho všeobecne načrtnuté overovanie v IA3 3.pilier Aktívny rodič)

4. Očakávaný stav- výsledky na úrovni projektu// deviata odrážka:

- Odporúčame, aby pri celoplošnom zbere dát mapujúce intenzitu a charakter problémov detí/žiakov bol pri jeho definovaní zohľadnený tak, aby reflektoval problémy detí/žiakov v kontexte rodiny ako celku.

5. HA_merateľné ukazovateľe aktivity:

- Ak vo fáze tvorby intelektuálnych vstupov očakávate, že budú zadefinovaní priami aktéri a ďalší klúčoví spoluaktéri SPaP, vrátane ich rolí, úloh vo vzťahu k dieťaťu, pýtame sa, ako bude definícia reflektovať potreby rodín, ktoré sa dožadujú komplexnosti prístupu vo vzťahu k ich dieťaťu a rodine, dostatočne včas, v dostatočnej intenzite a frekvencií?
- Ak v očakávaných výstupoch budú vytvorené v rámci intelektuálnych vstupoch aj materiály metodiky pomôcky pre rodičov ktoré budú podporovať záujem o výchovu a vzdelávanie ich dieťaťa a motivujúce k spolupráci rodiny, školy a odborníkov, pýtame sa ako budú tieto reflektovať potreby rodín ktoré opakovane upozorňujú, že úspešnosť stimulácie a podpory dieťaťa závisí od schopnosti rodiča implementovať žiadane intervencie odborníka v prirodzenom prostredí dieťaťa, to zn. v ranom veku doma a neskôr v prostredí ktorým ideálne v rámci i vami komunikovanej inkluzívnej filozofie NP má byť MŠ a ZŠ.

6. HA_Dopady:

- Ak v definovaných dopadoch hlavnej aktivity bude aj to, že dieťa bude v centre pozornosti klúčových odborníkov v súlade s princípmi inkluzie a multidisciplinárneho prístupu, pýtame sa, kolký „klúčoví odborníci“ to budú? Upozorňujeme na to, že stále ide len o optiku riešenia problematiky cez rezort školstva prostredníctvom S PaP. Rodiny detí so zdravotným znevýhodnením budú musieť i naďalej sami koordinovať odporúčania ďalších „klúčových odborníkov z iných rezortov? Kto nám pomôže zorientovať sa v tom, ako ich všetky zaviesť a zosúladit? (v ranom veku považujeme pre prácu s rodinou a dieťaťom vhodný model transdisciplinárneho tímu, ktorý bude zahŕňať všetkých odborníkov podľa individuálnych potrieb dieťaťa a rodiny a nie nastavenia tímu s klúčovým pracovníkom)

7. IA1_B základné vzdelávanie pre zabezpečenie SPaP

platforma rodín
detí so zdravotným
znevýhodnením

www.hlasrodin.sk

Veslarska 9, 921 01 Piešťany
tel.: +421918787630
e-mail: info@hlasrodin.sk

IČO: 50525654,
DIČ: 2120374135
OZ nie je platiteľom DPH

číslo účtu:
SK7583300000002501100287

- v definovaných cieľových skupinách a teda i výstupoch vzdelávania pre prax chýbajú špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ. Vyslovujeme obavu z toho, že sa opäť rovnocenne nepodporia obe aktuálne línie vzdelávania dieťa so ŠVVP, ktoré má právo byť v centre pozornosti všade tam, kde ho súčasný systém vzdelávania na základe odporúčaní súčasného S PaP zaradilo!

Ďalšie súvisiace otázky do diskusie:

- Ako sa nástrojmi Národného Projektu predíde nevhodnému zaradovaniu detí so ŠVVP do špeciálnych škôl kvôli:
  - nedostatočnej podpore v ranom veku?
  - kvôli neexistencii podporných tímov v bežných školách ?
  - kvôli nedostatočnému odstraňovaniu bariér žiakovi so ZZ?
  - kvôli snahe udržať činnosť špeciálnych škôl v čo najväčšom rozsahu ?

Pripomienky finálne spracovala:

Mgr. Jana Lowinski
Platforma rodín